

**MUZEUM
GÓRNICHTWA
WĘGLOWEGO
W ZABRZU**

41-800 Zabrze, ul. Georgiusa Agricoli 2
tel: +48 32 630 30 91
fax: +48 32 277 11 25
biuro@muzeumgornictwa.pl
www.muzeumgornictwa.pl

**KOPALNIA
GUIDO**

ul. 3 Maja 93,
41-800 Zabrze,
kopalniaguido.pl

**SZTOLNIA
KRÓLOWA
LUIZA**

ul. Wolności 410,
41-800 Zabrze,
sztolnia.luiza.pl

**PROGRAM DZIAŁAŃ
MUZEUM GÓRNICHTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU
NA LATA 2024 - 2031**

Zabrze, 01 luty 2024 r.

MUZEUM GÓRNICHTWA WĘGLOWEGO
w Zabrzu
DYREKTOR
Bartłomiej Szewczyk

Spis treści

Wstęp	3
Działania merytoryczne	4
Ośrodek Dokumentacji Górniczej – rozwój działalności	4
Droga do UNESCO.....	6
Działania turystyczne i edukacyjne	8
Działania kulturalne	10
Podsumowanie	12

Wstęp

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu (MGW) jest instytucją kultury Miasta Zabrze współprowadzoną przez Samorząd Województwa Śląskiego. Zgodnie ze statutem Muzeum gromadzi, przechowuje, konserwuje, udostępnia i upowszechnia zbiory i obiekty w zakresie górnictwa węglowego ze szczególnym uwzględnieniem obszaru województwa śląskiego, w dziedzinach: historii, nauki, techniki, kultury, a także geologii i paleobotaniki.

Muzeum Górnictwa Węglowego powstało oficjalnie w 1981 roku jako jedyne państwowe muzeum tej branży w Polsce. Kompleks Kopalnia Guido – funkcjonuje od 2007 roku; był to pierwszy obiekt zrewitalizowany i zaadaptowany na cele turystyczne i kulturalne. W 2013 roku nastąpiło połączenie dawnego Muzeum Górnictwa z Zabytkową Kopalnią Węgla Kamiennego Guido – powstała nowa instytucja kultury, o nieporównywalnie szerszych możliwościach.

Oprócz działalności muzealnej, w czasie w którym zarządzałem instytucją, zrealizowany został proces inwestycyjny na który składało się kilkadziesiąt projektów o łącznej wartości 429 mln złotych brutto. Efekty tego projektu osiągnięte do 2024 roku to :

- ponad 10 kilometrów podziemnych tras turystycznych w Sztolni Królowa Luiza i Kopalni Guido,
- 4 komory podziemne – zrewitalizowane i przeznaczone na działalność kulturalną, edukacyjną i komercyjną,
- 21 zrewitalizowanych budynków,
- 2 nowo wybudowane obiekty,
- 2 nowe parki tematyczne (park C12 oraz Park Techniki Wojskowej),
- zagospodarowanie 2 plenerów w otoczeniu obiektów przemysłowych.

W ostatnich siedmiu latach kontynuowana była również strategia rozwoju Muzeum przedstawiona przeze mnie w Programie działań Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu na lata 2017 – 2024, co zaowocowało tym, że obecnie jest to największa w Europie instytucja dedykowana górnictwu węgla kamiennego, przybliżająca mieszkańcom regionu oraz gościom z całego kraju i zagranicy cenne dziedzictwo śląskiego górnictwa węgla kamiennego – zarówno o charakterze materialnym, jak i niematerialnym.

Działania merytoryczne

Ośrodek Dokumentacji Górniczej – rozwój działalności

Najważniejszym z punktu widzenia regionu procesem jest obecnie transformacja regionu związana z likwidacją przemysłu węglowego, który przez prawie 250 ostatnich lat wytyczał kierunki rozwoju i modernizacji Śląska. Związana z procesem dekarbonizacji i likwidacji kopalń węgla kamiennego transformacja regionu zmieni jego oblicze społeczne, gospodarcze i kulturowe. To oznacza, że najważniejszym zadaniem Muzeum Górnictwa Węglowego w tym okresie – jego misją o charakterze historycznym - będzie zachowanie wiedzy o odchodzącym górnictwie i jego dorobku.

Do tej pory nie wypracowano żadnej polityki związanej z zachowaniem dziedzictwa górniczego regionu na szczeblu centralnym ani regionalnym. Wyjątkiem są tutaj działania o charakterze lokalnym podejmowane przez samorządy lokalne oraz inicjatywy społeczne. Przykładami takich praktyk lokalnych do tej pory są chociażby Zabrze (we współpracy z Województwem Śląskim), Rybnik, Jastrzębie czy Czeladź. Są to jednak przykłady działań wyspowych, ukierunkowanych na zachowanie lokalnych śladów odchodzącego górnictwa. Planowany proces transformacji wymaga systemowych działań o innej intensywności oraz skali. Ze względu na koszty oraz skalę zjawiska nie ma możliwości zachowania dużej części obiektów pogórnich *in situ*. Biorąc pod uwagę zróżnicowaną wartość tych obiektów byłoby to także działanie niecelowe.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – jako jedyny taki podmiot związany z historycznym dziedzictwem górnictwa węgla kamiennego w Polsce przygotowało propozycję kompleksowego podejścia do tego zagadnienia.

Opiera się ona na założeniu, że najtańszą dostępną obecnie, a równocześnie zapewniającą warunki do najbardziej kompleksowego oraz systemowego podejścia do tego zagadnienia, jest digitalizacja istniejących zasobów związanych z górnictwem węgla kamiennego.

W związku z tym od kilku lat Muzeum prowadzi przygotowania do utworzenia ośrodka, który zajęłby się realizacją tego zadania (robocza nazwa – Ośrodek Dokumentacji Górniczej).

Najważniejszym zadaniem Ośrodka jest uczestnictwo w archiwizacji towarzyszącej wygaszaniu kopalń. Celem jest digitalizacja i cyfrowa archiwizacja całych zasobów kopalnianych przed likwidacją – tj. budynków, budowli, obiektów budowlanych, maszyn, urządzeń, ciągów technologicznych, wyposażenia oraz wyrobisk ujętych w układzie przestrzennym, składającym się na cyfrowy obraz całego zakładu górniczego, jako układu tworzącego niepodzielną całość.

Uzupełnieniem digitalizacji przestrzennej jest digitalizacja zasobów dokumentacyjnych oraz relacji pracowników i osób związanych z działalnością kopalń w ramach archiwum mówionego.

Przygotowania do realizacji tego zadania prowadzimy od kilku lat. Do tej pory zrealizowaliśmy:

1. Utworzenie pracowni digitalizacji w ramach projektu *E – Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze*” finansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (wartość projektu: 2,8 mln zł, lata realizacji: 2018-2021)
2. Rozpoczęcie prac nad digitalizacją likwidowanych kopalń – rok 2020, pierwsza skanowana kopalnia to KWK Śląsk.
3. Wpisanie zadania do umowy społecznej zawartej pomiędzy Rządem RP a stroną społeczną w kwietniu 2021.
4. Pozyskanie środków finansowych na realizację działania – nominalnie 85 mln złotych w postaci obligacji Skarbu Państwa w marcu 2023 roku (obligacje przekazane na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego).
5. Dopięcie formalno – prawnej strony uczestnictwa MGW w procesie likwidacji kopalń (umowy z SRK S.A. – obecnie w trakcie).

To pozwala rozpocząć prace nad główną częścią zadania.

Planowanym efektem będzie stworzenie kompleksowego zbioru cyfrowych danych archiwalnych o historycznym górnictwie węglowym na terenie regionu. W zaawansowanym procesie skanowania zbierane są bezcenne cyfrowe artefakty, które posłużą do budowania immersyjnych wystaw z zastosowaniem wizualizacji 3D, technologii VR, oraz interaktywnych makiet opartych na druku 3D. Produktem tych działań są wysokiej klasy modele 3D, oraz skany dokumentacji – plany ruchu, mapy, schematy urządzeń. Te cyfrowe kopie mają również niezliczone zastosowania w przemyśle kreatywnym – pomogą zbudować cyfrową scenografię w filmach, mogą być częścią poziomów w grach komputerowych lub posłużyć jako podstawa przy budowaniu nowej wizji zagospodarowania tych terenów; wreszcie wesprą naukowców i badaczy jako nieoceniony suplement ich publikacji. Cyfrowe, przestrzenne kopie obiektów górniczych, dźwięki, fotografie i filmy tworzone za pomocą dronów i z wykorzystaniem hybrydowego modelu skanowania łączącego fotogrametrię i skany laserowe, stanowiąc będą najbardziej kompleksowy zapis procesu transformacji gospodarczej regionu i jak do tej pory jedyny w takiej skali na świecie.

W związku z bardzo dynamicznym rozwojem technologii cyfrowych trudno na dzień dzisiejszy przewidzieć możliwości końcowego wykorzystania i prezentacji zgromadzonych materiałów. Dodatkową wartość tego rozwiązania stanowi fakt, że jest to wejście na ścieżkę wykorzystania najnowszych technologii cyfrowych i wirtualnych, co daje MGW szansę na stanie się jednym z liderów w tych technologiach w biznesie kulturalnym na skalę krajową lub nawet szerszą.

Gromadzenie tak dużych zbiorów informacji i danych na temat górnictwa daje równocześnie szansę na prowadzenie badań naukowych w zupełnie innej niż dotychczas skali.

Osobnym, choć procesowo integralnie związanym z ODG działaniem jest zaangażowanie MGW w Zabrze w wypracowanie kryteriów i standardów ochrony dla historycznych obiektów górniczych w ramach Krajowego Planu Ochrony Zabytków. Prace nad podejściem do tego zagadnienia zostały rozpoczęte w 2023r. we współpracy z Narodowym Instytutem Konserwacji Zabytków.

W latach 2024 -2031 planuję rozwój działalności Ośrodka i włączenie Muzeum, jako aktywnego uczestnika w proces likwidowania zakładów górniczych. Pozyskane materiały cyfrowe opracowane i przygotowane do udostępnienia będą jednym z efektów pracy Ośrodka. Na ich podstawie rozwijana będzie działalność wydawnicza i wystawiennicza. Planuję utworzenie wystawy obrazującej działania Ośrodka i prezentującej techniczne możliwości zachowywania wiedzy o zakładach górniczych (w aspekcie technicznym oraz dokumentacyjnym).

Droga do UNESCO

W Strategii przedstawionej przeze mnie na lata 2017-2024 zakładałem podjęcie szeregu działań, związanych z zachowaniem górniczego dziedzictwa kulturowego Śląska, zarówno w kontekście materialnym, jak i niematerialnym. Stanowi to podstawę do osiągnięcia celu głównego na kolejne 7 lat, którym jest:

- wpisanie dziedzictwa barbórki górników oraz fenomenu orkiestr górniczych na Światową Listę Niematerialnego Dziedzictwa UNESCO,
- wpisanie obiektów przemysłowych kompleksów: Sztolnia Królowa Luiza oraz Kopalnia Guido na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO,

oraz

- podejmowanie systematycznych i kompleksowych działań związanych z ochroną, podtrzymywaniem niematerialnego dziedzictwa oraz dbałością o jego upowszechnianie.

Podstawą do realizacji tego wyzwania jest:

- wpis Barbórki górników węgla kamiennego na Górnym Śląsku. W 2018 roku, dzięki działaniom Muzeum, wpisano tradycję Barbórki na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. To wielki sukces i uhonorowanie pierwszej tego typu tradycji związanej z kulturą przemysłową, a jednocześnie najistotniejszej na Śląsku tradycji związanej nierozzerwalnie z górnictwem.

- wpis tradycji kulturowych górniczych orkiestr dętych z Górnego Śląska. W 2023 roku, również z inicjatywy Muzeum, wpisana została na listę krajową niematerialnego dziedzictwa tradycja Orkiestr Górniczych. To kolejny element nierozzerwalnie związany z górnictwem, którego ochrona będzie zapewniona tym prestiżowym wpisem.

- wpis na listę Pomników Historii „Zabrze – zespół zabytkowych kopalni węgla kamiennego”. W 2020 roku obiekty Muzeum (Sztolnia Królowa Luiza i Kopalnia Guido) uhonorowane zostały tytułem Pomnika Historii. Pomnikiem Historii określa się zabytek nieruchomy o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego Polski i unikatowych wartościach materialnych oraz niematerialnych.

- Park kulturowy – deklaracja Rady Miasta Zabrze z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie przystąpienia do prac nad projektem utworzenia Parku Kulturowego pod nazwą „Wielkomiejski Zespół Przemysłowy w Zabrzu”. W 2016 roku Miasto Zabrze przyjęło deklarację, dotyczącą przystąpienia do prac nad projektem utworzenia parku kulturowego. Celem tego działania jest ochrona krajobrazu kulturowego oraz zachowanie i ekspozycja wyróżniających się krajobrazowo miejskich terenów z pozostałościami przemysłu górniczo-hutniczego, charakterystycznymi dla lokalnego rozwoju, będącymi nośnikiem historycznego i kulturowego rozwoju na przełomie minionych wieków Miasta Zabrze.

Wszystkie powyższe kroki były niezbędne do osiągnięcia celu nadrzędnego – wpisów na światowe listy materialnego i niematerialnego dziedzictwa UNESCO.

W najbliższych 7 latach zakładam:

- utworzenie Parku Kulturowego, w skład którego włączone zostałyby tereny kompleksów Kopalni Guido oraz Sztolni Królowa Luiza wraz z pozostałymi terenami poprzemysłowymi Zabrze, spełniającymi warunki deklaracji.

- rozpoczęcie procedury wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Pierwszym krokiem będzie przygotowanie projektu wpisu na listę informacyjną (Należy mieć na uwadze, że formalne zgłoszenie wniosku na Listę Informacyjną leży w gestii Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Ważnym elementem będzie rozpoczęcie kampanii informacyjnej i działań zmierzających do uzyskania poparcia Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz innych instytucji zaangażowanych w przygotowywanie i opiniowanie wniosków strony polskiej dla idei wpisu Zabrzeńskich obiektów na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

- opracowanie pełnej dokumentacji aplikacyjnej, zgodnej z wymogami Komitetu ds. UNESCO dla historycznych obiektów: Kopalni Królowa Luiza i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej - unikatowego zespołu poprzemysłowego: naziemnych budowli oraz podziemnych wyrobisk, oraz podziemi Kopalni Guido. Dokumentacja uwzględniać będzie sferę ideową, odnoszącą się do wyjątkowej roli Zabrze w procesie powstania i rozwoju przemysłu węglowego na Górnym Śląsku w okresie rewolucji przemysłowej oraz zachodzących wraz z jego rozwojem przemian cywilizacyjnych. Ukazany w opracowaniu fenomen Zabrze (OUV) opiera się na jego szczególnym znaczeniu w industrializacji regionu oraz wyjątkowej koncentracji unikatowych zabytków, zachowanych dzięki bezprecedensowym przedsięwzięciom rewitalizacyjnym. W żadnym mieście związanym z dziejami górnictwa węglowego nie przetrwały tak liczne, autentyczne obiekty, reprezentujące niemal wszystkie fazy jego rozwoju, jednocześnie posiadające wyjątkowe znaczenie historyczne i naukowe. Zabrze to także wyjątkowy w skali świata przykład wielkomiejskiego założenia urbanistycznego ukształtowanego w wyłącznym związku z rozwojem przemysłu węglowego.

- podjęcie starań o wpis na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości prowadzoną przez UNESCO, tradycji górniczych związanych z orkiestrami górniczymi i barbórką górników węgla kamiennego. Uhonorowanie najważniejszych górniczych tradycji wpisem na listę światową będzie zakończeniem etapu prac zapoczątkowanego w 2018 roku pierwszym wpisem na listę krajową.

Prowadzenie systematycznych i kompleksowych działań związanych z zachowaniem, ochroną i rozpowszechnianiem dziedzictwa materialnego, ale też niematerialnego, związanego z kulturą górniczą jest jedną z istotnych misji Muzeum. Misją, która w okresie transformacji regionu nabiera szczególnego znaczenia. Potrzebę zachowania tego, co odchodzi, dostrzegły związki zawodowe i wyartykułowały w umowie społecznej, dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego. Znalazły się w niej zapisy dotyczące powołania ośrodka zajmującego się dziedzictwem górniczym przy Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (Ośrodek Dokumentacji Górniczej), oraz zobowiązanie strony rządowej do wsparcia działań Muzeum związanych z wpisem Barbórki Górników Węgla Kamiennego na listę niematerialnego dziedzictwa UNESCO i wpisem obiektów Muzeum na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Kontynuowanie tradycji stało się nie tylko przywilejem, ale przede wszystkim obowiązkiem Muzeum i interesariuszy tego tematu.

Działania turystyczne i edukacyjne

To najważniejszy element działalności Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze oraz największe wyzwanie organizacyjne. Prowadzenie ruchu turystycznego w wyrobiskach kompleksów Sztolnia Królowa Luiza oraz Kopalni Guido wymaga koordynacji z jednej strony ogromnej ilości grup, dużej ilości przewodników współpracujących z Muzeum oraz całej infrastruktury technicznej, której użytkowanie jest zdecydowanie trudniejsze niż innych, typowych obiektach muzealnych.

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza

Sztolnia Królowa Luiza to połączenie dwóch górniczych, historycznych obiektów: Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej oraz Kopalni Królowa Luiza. Poza częścią podziemną (5 kilometrów podziemnych tras turystycznych) kompleks posiada również zabudowania powierzchniowe udostępnione do zwiedzania (z nowoczesnymi wystawami, wykorzystującymi m.in. rozwiązania VR) oraz dwa plenerowe parki tematyczne.

Ta część kompleksu dedykowana jest przede wszystkim edukacji i turystyce, w szczególności rodzinnej. Podziemne trasy turystyczne to:

- **Podziemne Królestwo Maszyn,**
- **Podziemny Spływ Sztolnią,**
- **Podziemna Podróż w czasie.**

Ponadto w Kompleksie Sztolnia Królowa Luiza prowadzone są zajęcia edukacyjne dedykowane grupom szkolnym. W ramach działań edukacyjnych Muzeum prowadzi nie tylko lekcje edukacyjne, ale również warsztaty z zakresu kultury, techniki, ekologii i przyrody. Oferta Muzeum jest zgodna z podstawą programową na każdym szczeblu edukacji – od przedszkoli, przez szkoły podstawowe aż do ponadpodstawowych. To czyni z Muzeum ośrodek edukacyjny o charakterze ponadregionalnym a zwiększenie przepustowości i maksymalizacja ilości odbiorców oferty jest jednym z najważniejszych wyzwań rozwojowych.

Kompleks Kopalnia Guido

Ta część kompleksu dedykowana jest przede wszystkim turystom indywidualnym, a także działalności komercyjnej/eventowej w podziemnej Strefie K8 (strefa kultury, biznesu i rozrywki).

Turyści mają tu do dyspozycji 5 km podziemnych tras turystycznych:

- **Podziemny Spacer Górniczy,**
- **Mroki Kopalni,**
- **Górnicza Szychta.**

W latach 2024-2031 planuję podejmować stałe działania zmierzające do uatrakcyjniania tras turystycznych, przygotowywania tras tematycznych (czasowych), stałej modernizacji infrastruktury technicznej umożliwiającej korzystanie z podziemi w celu zwiększenia jej przepustowości.

Istotnym elementem działalności Muzeum będzie rozszerzanie oferty edukacyjnej o nowe zajęcia i podziemne trasy tematyczne (czasowe). Będą one w szczególności dedykowane kulturze, historii czy tradycjom regionu, związanym z górnictwem i korzeniami Górnego Śląska. W tym kontekście nacisk zostanie położony na edukację dzieci i młodzieży w tematach związanych z obchodami Barbórki. Kluczowym zadaniem Muzeum będzie również wspieranie przekazu międzypokoleniowego oraz integracja całych rodzin podczas organizowanych plenerowych wydarzeń w Parku 12C czy też tematycznych warsztatów w Strefie Carnall.

Każdego roku w kompleksach realizowanych będzie:

- **1000 lekcji muzealnych,**

Frekwencja na trasach turystycznych wynosić będzie każdego roku nie mniej niż 300 000 osób. W tej liczbie zakładam co najmniej 150 000 sprzedanych biletów. Stabilizacja źródeł finansowania Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu zakłada maksymalizowanie przychodów, pochodzących ze źródeł innych niż budżety organizatorów: Miasta Zabrze oraz Województwa Śląskiego. **Zakładam, że co najmniej 10 000 000 złotych rocznie wpłynie do budżetu Muzeum z przychodów z tytułu sprzedaży biletów.**

Jednocześnie, w oparciu o istniejącą bazę infrastrukturalną oraz planowane na kolejne lata usprawnienia, planuję ugruntowanie pozycji kompleksu Sztolni Królowa Luiza i Kopalni Guido jako wiodącego w skali województwa ośrodka turystyki industrialnej. Zakładam jednocześnie, że w kolejnych latach Sztolnia Królowa Luiza i Kopalnia Guido staną się jeszcze bardziej rozpoznawalnym obiektem na mapie turystycznej nie tylko południowej Polski, ale też całego kraju, z powodzeniem konkurującym z najbardziej znanymi obiektami dziedzictwa poprzemysłowego Polski.

Działania kulturalne

Oferta kulturalna Muzeum realizowana jest w zrewitalizowanych obiektach, w tym: podziemnej strefie K8 Kopalni Guido oraz terenie plenerowej Strefy Carnall w kompleksie Sztolni. Strefa Carnall działa od lipca 2021 roku i jest zwieńczeniem programu inwestycyjnego (wiele projektów finansowanych z różnych źródeł zewnętrznych), którego realizacja w całości zakończyła się w grudniu 2023 roku. W tym zakresie strefa Carnall jest najmłodszym produktem Muzeum, a jej promocja, prowadzona od połowy 2021 roku zmierza do wykreowania tej przestrzeni jako najatrakcyjniejszej przemysłowej strefy kultury i turystyki w Polsce.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu prowadzi szeroko zakrojoną działalność w zakresie organizacji wydarzeń, upowszechniających wartościowe zjawiska kulturalne i zapewnia możliwość stałego kontaktu lokalnych oraz regionalnych odbiorców z wysokiej klasy artystami świata muzyki rozrywkowej, klasycznej czy też alternatywnej i jazzowej. W zakresie tych działań odbywa się również wspieranie i promowanie debiutanckich grup muzycznych.

Nadrzędnym jednak celem, prowadzonej w różnorodnych formach działalności kulturalnej, jest popularyzacja pogórniczego dziedzictwa, którego Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jest opiekunem, w szczególności zaś oferty unikatowych podziemi.

Do najważniejszych, regularnie odbywających się wydarzeń należą:

- Carnall Festival ze „Świeżymi brzmieniami” (3 edycje) – organizator.

Festiwal wypełniają znani artyści polskiej sceny muzycznej, których charakteryzują rockowo-hiphopowe inspiracje. Każdy z czterech głównych koncertów otwiera Górnicza Orkiestra Dęta. Dodatkowo na mniejszych scenach prezentują się zespoły debiutujące, a w pomieszczeniach poprzemysłowych prowadzone są warsztaty muzyczne. Carnall Festival trwa całe lato (lipiec-sierpień) i przyciąga każdorazowo kilkutysięczną publiczność. W planach Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jest zagospodarowanie wydarzenia w taki sposób, by od strony zarówno promocyjnej jak i organizatorskiej dorównywał największym tego typu festiwalom w Polsce.

- Jarmark Barbórkowy BarbórkoweLOVE (3 edycje) – organizator

Grudniowy Jarmark związany ściśle z obchodami górniczego święta – Barbórki, to festiwal w prawdziwym znaczeniu tego słowa. Trwa trzy dni; pierwszy stanowi wielkie otwarcie z prezentacją gwiazd muzycznych największego formatu, drugi dedykowany jest najmłodszym odbiorcom, a trzeci to ukłon w stronę lokalnych miłośników śląskich biesiad. Wydarzeniu towarzyszą pokazy, animacje artystyczne i warsztaty edukacyjne, a do udziału są zaproszeni lokalni wytwórcy rękodzieła czy przysmaków.

- Carbon Silesia Festival (2 edycje) – współorganizator

Ta muzyczna propozycja przyciąga kilka tysięcy miłośników rocznie, spragnionych elektronicznych aranżacji. Muzeum od początku jest współorganizatorem wydarzenia, dzięki któremu dociera do zupełnie nowej grupy odbiorców.

- Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego w Zabrze (11 edycji) – organizator;

Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego przyciąga zarówno amatorów muzyki klasycznej jak i znawców tejże dziedziny sztuki. Festiwal, honorujący pamięć maestro Krzysztofa Pendereckiego, odbywa się w wielu różnorodnych przestrzeniach i formach, od muzyki poważnej w wydaniu symfonicznym – prezentowanej m.in. w Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza, po unikatowe propozycje kameralne, których dźwięki rozbrzmiewają na poziomie 320 w Kopalni Guido.

- Cykl „Muzyka na Poziomie” – organizator;

W stałej ofercie kulturalnej instytucji jest rozwijany od lat cykl koncertów w Kopalni Guido pn.: „Muzyka na Poziomie”. W jego ramach odbywa się do ośmiu koncertów rocznie, każdorazowo zapraszających słuchaczy do udziału w muzycznym spotkaniu o odmiennej specyfice – czy to lirycznej, czy jazzowej, czy też opartej o mocniejsze brzmienia.

- Cykl „Wydarzenia tematyczne” (w tym kultowe Horror Party, imprezy karnawałowe, walentynkowe, andrzejkowe, z okazji Dnia Kobiet czy „ostatkowe”).

Na uczestników w podziemiach Kopalni Guido czekają też wyjątkowe wydarzenia tematyczne, których głównym wyróżnikiem są unikatowe dekoracje, oświetlenie, prezentacje teatralne, animacje, zabawy, gry, muzyka o konkretnym kolorycie.

W kolejnych latach planuje się kontynuację, oraz stały rozwój największych festiwali, cykli wydarzeń i eventów realizowanych obecnie w obydwu kompleksach. **Zakładam, że każdego roku odbywać się będzie co najmniej 15 wydarzeń o charakterze kulturalnym w przemysłowych przestrzeniach Strefy Carnall oraz w Kopalni Guido.**

Główne cele działalności turystycznej i kulturalnej na przyszłość:

- Budowanie marki Muzeum jako wiodącego ośrodka kultury i turystyki dziedzictwa industrialnego regionu, stanowiącego nieocenione świadectwo i pomnik rozwoju śląskiego przemysłu wydobywczego;
- popularyzacja unikatowego dziedzictwa materialnego Kopalni Guido i Sztolni Królowa Luiza poprzez udostępnianie podziemnych tras turystycznych oraz organizację w ich przestrzeniach atrakcyjnych wydarzeń edukacyjnych, muzycznych, teatralnych czy eventów, łączących różne formy sztuki,
- budowanie oferty edukacyjnej instytucji, w szczególności w zakresie tradycji i kultury regionu – budowanie ośrodka edukacji regionalnej,
- wykreowanie nowych funkcji społeczno-kulturalnych w obrębie zrewitalizowanych, postindustrialnych obiektów, nad którymi opiekę sprawuje Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu,
- budowanie wizerunku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jako atrakcyjnego punktu na kulturalnej/muzycznej/festiwalowej mapie Polski,
- upowszechnienie twórczości znanych polskich artystów przy jednoczesnej promocji artystów lokalnych i młodych twórców,
- rozwój przestrzeni współpracy pomiędzy instytucją kultury, a jej otoczeniem społecznym i biznesowym,
- inspirowanie artystów do twórczego eksperymentowania z dziedzictwem industrialnym regionu,
- wzbogacenie oferty spędzania wolnego czasu, dedykowanej mieszkańcom miasta i województwa,
- aktywizacja społeczna, w tym osób starszych i dzieci, integrowanie i budowanie przekazu międzypokoleniowego.

Podsumowanie

Działania, zaproponowane przeze mnie na kolejne lata będą kontynuacją dotychczasowego kierunku rozwoju instytucji. Priorytetami będzie budowanie różnorodnej oferty turystycznej, kulturalnej i edukacyjnej, przy jednoczesnych intensywnych działaniach merytorycznych, mających na celu zachowanie dla kolejnych pokoleń materialnego i niematerialnego dziedzictwa Górnego Śląska.

Wierzę, że w kolejnych latach Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu ugruntuje swoją pozycję zarówno na polu turystyki, kultury i edukacji, jak i działalności naukowo-badawczej i dokumentacyjnej, przybliżając mieszkańcom kraju oraz zagranicy dziedzictwo górnictwa węgla kamiennego województwa.

